

Pracovná skupina POCC/CCC, 6. apríla 2022

Zhrnutie správy zo zasadnutia

Predsedal generálny sekretár Pekka Pesonen.

Príprava prezídií (28. a 29. 4. 2022) a návrhy na schválenie:

Na prezídiách by sa mal zúčastniť aj komisár pre poľnohospodárstvo a iní hostia.

- účasť C-C vo vidieckom pakte

Iniciatíva je súčasťou dlhodobej vízie EÚ pre vidiecke oblasti, začala sa v decembri 2021, následne Komisia zaslala všetkým zúčastneným stranám a inštitúciám otvorený list o možnosti pripojenia k paktu. Aby sa zainteresované strany mohli k paktu pripojiť, musia podporovať 10 zdieľaných cieľov. Sekretariát C-C navrhuje pripojiť sa a podporiť 10 cieľov, C-C sa však nebudú môcť zaviazat k žiadnym vykonávacím akciám na mieste, ani sa k tomu nemôžu zaviazat menom členských organizácií.

- návrh reflexného dokumentu C-C o plastoch používaných v poľnohospodárstve

Sekretariát informoval o stále častejšej téme používania plastov v poľnohospodárstve, v tejto súvislosti spomenul správu Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo pri OSN (FAO), podľa ktorej sú plasty v poľnohospodárstve používané katastrofálnym spôsobom, ktorý ohrozuje bezpečnosť potravín a potenciálne aj ľudské zdravie. Počas zasadnutia OSN v marci 2022 sa 175 krajín dohodlo na rezolúcii a na vzniku výboru, ktorý by sa mal do konca roka 2024 pokúsiť vypracovať medzinárodne a právne záväznú dohodu o znečistení plastmi. Sekretariát C-C preto v reakcii na tento vývoj pripravuje vlastný reflexný dokument, v ktorom hodlá upozorniť na nepostrádateľnosť tohto materiálu a na jeho prínosy, pričom použitie biologicky rozložiteľných alternatív nie je vždy vhodné.

V diskusii AT reprezentant upozornil na možnú zámenu pojmov - plasty používané v poľnohospodárstve a plasty produkované poľnohospodárstvom, odporučil ich lepšie rozlišovať.

- návrh stanoviska C-C k ESR a LULUCF

Návrh stanoviska bol upravený a prediskutovaný počas zasadnutia pracovnej skupiny pre životné prostredie 28. 3. 2022, odvtedy neboli doručené žiadne pripomienky.

O svojej správe k novému nariadeniu LULUCF by mal 28. 4. 2022 hlasovať výbor ENVI, sekretariát sa podieľal na príprave odporúčaných pozmeňovacích návrhov na hlasovanie.

- návrh reflexného dokumentu C-C o certifikácii odstraňovania uhlíka

Európska komisia v rámci iniciatívy vytvorenia pravidiel EÚ v oblasti certifikácie pohlcovania uhlíka vyhlásila verejnú konzultáciu (do 2. 5. 2022), ktorá má formu online dotazníka. Sekretariát vytvoril odpoveď a dokument po schválení bude môcť byť využitý k ďalším lobistickým akciám. Okrem iného zdôrazňuje nutnosť zaistenia spravodlivej ceny za sekvestrovaný uhlík poľnohospodárom.

Oznámenie Komisie na zaistenie potravinového zabezpečenia a posilnenia odolnosti potravinových systémov

V súvislosti s vojnou na UA zverejnila Komisia 23. 3. 2022 oznámenie o zaistení potravín a posilnení odolnosti potravinových systémov, ktoré zahŕňa niekoľko mimoriadnych opatrení na zaistenie potravín a príjmov poľnohospodárskych podnikov v EÚ.

Európsky parlament dňa 24. 3. 2022 prijal uznesenie o potrebe naliehavého akčného plánu EÚ s cieľom zaistiť potravinové zabezpečenie v EÚ a mimo nej s ohľadom na ruskú inváziu na UA. Poslanci žiadajú okamžitú a dostatočnú potravinovú pomoc pre UA a väčšiu nezávislosť EÚ v produkcii potravín. Okrem iného vyzvali na vykonanie celkového posúdenia dopadov stratégie F2F. C-C toto uznesenie uvítala a reagovala vydaním svojho tlačového vyhlásenia. Sekretariát zaslal aj listy komisárovi pre poľnohospodárstvo a predsedníčke Komisie von der Leyenovej, v ktorom zdôrazňujú nutnosť zaistenia bezpečnosti potravín a krmív v EÚ a požadujú prijatie nevyhnutných opatrení v poľnohospodárskom sektore.

Komisia zriadila Európsky mechanizmus pripravenosti a reakcie na krízy v oblasti potravinového zabezpečenia (EFSCM), v rámci ktorého spolupracujú európske a vnútroštátne správne orgány so súkromnými subjektmi z celého dodávateľského reťazca. Táto expertná skupina už v súvislosti s vojnou na UA mimoriadne zasadala a ďalšie zasadnutie je naplánované na 4. 5. 2022. Jej členom sú o. i. podpredseda Copa Tim Cullinan (IE) a podpredsedníčka Cogeca Agnieszka Maliszewska (PL).

Informácie a výmena názorov na medzinárodný obchod a situáciu na trhu, najmä v súvislosti s ruskou inváziou na UA

Ruská invázia na UA vážne zasiahla obchod s poľnohospodársko-potravinárskymi výrobkami, zvýšila výrobné náklady, obmedzila prístup k vstupom a ovplyvnila globálnu potravinovú bezpečnosť. Sekretariát pripravuje dokument o potenciálnych potrebách trhu pre jednotlivé odvetvia a správu o trhu, ktorá bude zverejnená 22. 4. 2022. Ďalej pripravuje interný dokument s informáciami členských organizácií o dopadoch na odvetvia a zoznamy prijatých opatrení v jednotlivých členských štátoch.

Odvetvie bravčového mäsa:

Komisia sa rozhodla podporiť odvetvie spustením režimu súkromného skladovania bravčového mäsa, ku ktorému sa zatiaľ prihlásilo 9 členských štátov (NL, FR, ES, DK, DE, BE, SE, FI, IT).

Odvetvie hydinového mäsa a vajec:

Z dôvodu vysokých produkčných nákladov sa niektorí chovatelia rozhodli dočasne neobnoviť chovy, sezóna 2021/2022 bola naviac veľmi zložitá kvôli výskytu vtáčej chrípky. Preventívne uzavretie voľne chovanej hydiny do vnútorných priestorov na viac ako 16 týždňov znemožnilo použitie označenia vajec „z voľného chovu“. Sekretariát C-C preto zaslal list Komisii s požiadavkou o prehodnotenie trhových štandardov a zintenzívnenie výskumu tejto choroby.

Krmivá:

V EÚ kvôli výpadku dovozu z UA chýba na tento rok cca 7-8 ton kukurice a 1,3-1,6 ton slnečnicových semien. Kukurica by mohla byť kompenzovaná dovozmi z Ameriky. Sekretariát C-C poslal Komisii list s požiadavkou na prijatie mimoriadnych dočasných opatrení. Výhľad do budúcej sezóny na UA je nejasný.

Hnojivá:

EÚ je závislá na dovozoch dusíkatých, draselných a viaczložkových hnojív. Ich nedostatok bude mať negatívny dopad na úrodu v roku 2023. Sekretariát dlhodobo žiada zrušenie antidumpingových ciel

na dovozy hnojív.

Ovocie a zelenina:

Invázia na UA a bieloruské embargo významne doliehajú najmä na odvetvie jablk.

Víno:

Rusko je 2. najväčším dovozcom európskeho vína. Vývoz do Ruska sa buď úplne zastavil alebo prudko klesol v dôsledku uvalenia sankcií. Úplne sa zastavil aj vývoz na UA, profitabilita odvetvia významne poklesla. Riešením by mohla byť väčšia flexibilita propagačných programov, hľadanie nových trhov, rozšírenie výsadbových práv alebo zavedenie režimu súkromného skladovania.

V rámci diskusie vyjadrilo mnoho členov potrebu prijatia opatrení na zaistenie podpory poľnohospodárskych odvetví na nasledujúce mesiace ohľadom dostupnosti krmív a hnojív. V diskusii zaznelo, že poľnohospodári na rozdiel od iných priemyselných odvetví nemôžu svoju produkciu pozastaviť a ich finančná situácia sa naďalej zhoršuje.

EUFarmers4Ukraine - informácie k európskej poľnohospodárskej akcii pre poľnohospodárov v UA

Od začiatku vojny na UA sa sekretariát C-C aj členské organizácie snažia byť aktívnymi. Sekretariát teraz pripravuje veľkú solidárnu akciu zameranú na zaistenie najnaliehavejších potrieb UA poľnohospodárstva a navrhuje koordinovať spolu s členskými organizáciami prvý fyzický konvoj poľnohospodárskej pomoci do PL pod hlavičkou EUFarmers4Ukraine. Predpokladaný harmonogram akcie: 15.-28. 4. 2022 - šírenie zoznamu potrebných surovín medzi internými a externými účastníkmi EUFarmers4Ukraine, 28. 4. 2022 - oficiálne zahájenie EUFarmers4Ukraine počas prezidií C-C, do 1. 5. 2022 - organizácia zbierok a prevoz darov do PL. Sekretariát požiadal, aby sa informácie zdieľali s maximálnou diskretnosťou a iba v rámci svojich organizácií, ktoré zároveň vyzval, aby čo najskôr potvrdili svoju účasť alebo prípadné odmietnutie celej akcie.

Aktuálny stav procesu reformy SPP a EZD

Dňa 31. 3. 2022 zaslala Komisia hodnotiace listy k návrhom strategických plánov SPP prvým 19 štátom. Listy označujú prvky navrhovaných plánov, ktoré vyžadujú ďalšie vysvetlenia, doplnenia alebo úpravy predtým, než ich Komisia bude môcť schváliť. Komisia obsahy listov zatiaľ nezverejnila, iba všeobecný prehľad týkajúci sa ich obsahu. Neskôr budú zverejnené na webe Komisie.

Sekretariát plánuje spolu s členskými organizáciami kontroly, analýzy a porovnania hodnotiacich listov, preto vyzval organizácie, ktoré nimi disponujú, o ich zdieľanie.

Diskusia:

IT reprezentant informoval o aktuálne vykonávanej analýze všetkých odporúčaní v hodnotiacom liste. Problémy sa týkajú podpôr viazaných na produkciu, hoci v minulosti s nimi Komisia problémy nemala.

SE reprezentant uviedol, že Komisia v liste vyjadruje nespokojnosť s nedostatočnými ambíciami SE na plnenie EZD.

FI reprezentant uviedol, že Komisia do listu zahrnula aj pozitívne pripomienky, časť sa týkala zlepšenia pozície poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci a odvetvia produkcie obnoviteľnej energie.

Dohody o udržateľnosti v poľnohospodárstve a pokyny k antimonopolnej výnimke

Komisia aktuálne vyhlásila verejnú konzultáciu k dohodám o udržateľnosti v poľnohospodárstve pre prípravu pokynov k odchýlke od antimonopolných pravidiel pri uplatňovaní nového ustanovenia (článok 210a) nariadenia o spoločnej organizácii trhov (SOT). Termín na zaslanie príspevkov je 23. 5. 2022, pokyny by mala zverejniť najneskôr 8. 12. 2023. Sekretariát C-C teraz pripravuje návrh odpovede do konzultácie, členským organizáciám bola zaslaná žiadosť o poskytnutie konkrétnych príkladov dopadov dohôd o udržateľnosti (napr. na produktivitu, príjem poľnohospodárskych podnikov, stabilitu trhov, atď.)

Pre informáciu:

- aktuálne zloženie finančného a riadiaceho výboru a pripravované menovanie nových členov

Spoločný finančný a riadiaci výbor C-C je zložený z dvoch členov za Copa a dvoch členov za Cogeca, ktorí sú volení na 4 roky, pričom každý rok je obmenená jedna pozícia voľbou jedného nového člena výboru. Pravidlo však bolo porušené a 3 členovia výboru boli zvolení prakticky v rovnakom období, preto sekretariát navrhuje, aby jednému z dvoch členov výboru, ktorých mandát dosiahne 4 roky, bol predĺžený na 5 rokov. Tento člen bude vylosovaný.

- aktuálny stav revízie smernice o udržateľnom používaní pesticídov 2009/128

Nový legislatívny návrh mala Komisia zverejniť 23. 3. 2022, ale rozhodla sa, že jej zverejnenie odloží „do leta“, podľa sekretariátu je však kvôli vojne na UA pravdepodobný ďalší odklad. Dňa 25. 3. 2022 unikla nová pracovná verzia návrhu a jeho prílohy a podľa sekretariátu je táto verzia ešte prísnejšia než prvý uniknutý draft.

Na 18. 5. 2022 je naplánované rokovanie sekretariátu so zástupcami DG SANTE, sekretariát vyzval členské organizácie na zaslanie pripomienok do 22. 4. 2022.